

Fiskeridirektoratet

Vår dato
18.06.2013

Vår referanse
2013/00133-5

Vår saksbehandler
Elling Lorentsen/93096583

Deres referanse

FANGST AV KONGEKRABBE I KVOTEREGULERT OMRÅDE 2013/2014

Det vises til tilsendt høringsnotat med forslag til regulering av og adgang til å delta i fangst av kongekrabbe i kvoteregulert område øst for 26° Ø i 2013/2014.

Det er fastsatt en totalkvote for 2013/2014 til 1000 tonn hannkrabber og 50 tonn hunnkrabber. Dette innebærer en kvoteøkning på 10 %. Videre er det avsatt kvote til forskning, turistfiske og fritidsfiske.

Overregulering.

For sesongen 2012/2013 var det lagt inn en overregulering på 28 %, men på grunn av økning i antall deltakeradganger ble den faktiske overreguleringen på vel 38 %.

Norges Fiskarlag registrerer at Fiskeridirektoratet forslår å redusere overreguleringen, selv om kvoten går opp. I andre sammenhenger beholdes eller øker overreguleringen når totalkvoten går opp, mens det nå foreslås å reduksjon selv om det er et oversiktlig antall som deltar, både i åpen og lukket gruppe.

Når det også opplyses at bestanden på russiske side er i så god forfatning, at kvoten økes med 2000 tonn, bør dette tilsi at det er liten risiko med et lite kvantum i overfiske, om så skulle skje i 2013/2014. Av denne grunn bør det legges til grunn en overregulering som medfører at fartøyene minst får samme kvote i 2013/2014 som i 2012/2013. Dette vil også bidra til at fartøyene får fiske tildelt kvantum mens de er i fiske.

Reguleringsår og oppstartsdato.

Norges Fiskarlag har ingen kommentarer til at reguleringsåret i fisket etter kongekrabbe for 2013/2014 starter 1. august, slik dette har vært praktisert tidligere år.

Deltakerkriterier.

Forslaget fra Fiskeridirektoratet om at eier av fartøy må stå om bord i fartøyet under fangsten, støttes av Norges Fiskarlag.

Det er også foreslått at minste fartøylengde for adgang til å delta i åpen gruppe settes til 10 meter, begrunnet med at det «ikke kan utelukkes at åpne fartøy under 6 meter nyttes for å tildele kvote til fartøyer som fangstes med større fartøy. Fiskeridirektoratet mener det er for ressurskrevende å gjennomføre kontroll med utøvelsen, og foreslår derfor en nedre lengdegrense.

Norges Fiskarlag mener at det fartøyet som skal benyttes i fisket etter kongekrabbe, må være utrustet for slikt fiske, og i tillegg være av en slik størrelse at det ikke er sikkerhetsrisiko ved å reise i

med fartøyet. Norges Fiskarlag har tidligere foreslått at minste lengde burde vært satt til 8 meter, da dette er fartøy som egner seg for et fiske med krabbeteiner.

Norges Fiskarlag mener Fiskeridirektoratet bør vurdere hvilke fartøystørrelser som er egnet for krabbefiske, og ut fra dette sette en nedre lengdegrense.

Bifangst av kongekrabbe.

Fiskeridirektoratet foreslår at lovlig bifangst av kongekrabbe settes til 1 % av total fangst.

Fram til og med 1. mars 2013 var det tillatt å ha inntil 5 % bifangst av kongekrabbe.

Fiskeridirektoratet mener imidlertid å ha «*funnet indikasjoner*» på at fartøy uten deltakeradgang likevel benytter teiner, noe som ikke er tillatt. Dette gir i følge Fiskeridirektoratet mulighet for et større kvantum som kan regnes som «bifangst», uten at dette er reell bifangst.

Igjen foreslås det her en reguleringsendring basert på indikasjon om mulig ulovlighet, uten at det i stedet iverksettes tiltak for å hindre ulovligheter. Det åpnes samtidig for at dersom det i enkelte fiskeri er nødvendig med en høyere bifangst, vil Fiskeridirektoratet vurdere dette.

Norges Fiskarlag mener det i utgangspunktet burde være så mange kontrollpunkter som kunne avkrefte «indikasjonene» om ulovligheter, og at det derfor burde vært mulig å ha en tillatt innblanding av kongekrabbe på 5 %.

Norges Fiskarlag mener det bør gis anledning til å ha inntil 5 % bifangst av kongekrabbe, da dette vil kunne gi bedre driftsmuligheter for de som fisker med andre redskaper. I de tilfeller det foregår ulovligheter, må Fiskeridirektoratet utøve sin kontrollplikt, og ikke benytte ulovligheter for å få endret reguleringene.

Evaluerin av kon ekrabbeforvaltnin en.

Fiskeridirektoratet har bedt om kommentarer til kongekrabbeforvaltningen, og henviser til arbeid som er gjort før sesongen 2008/2009. Blant annet vises det til

- Stortingsmelding nr 40 (2006-2007) «Forvaltning av kongekrabbe»
- Innst. Til Stortinget nr 143 (2007-2008)
- Stortingets vedtak av 3. mars 2008
- Fiskeridirektoratets høringsnotat av 19. mai 2008

Et av hovedpunktene i Stortingsmelding nr 40 (2006-2007) var at forvaltningen av kongekrabbe skulle evalueres etter fem år.

En evaluering av forvaltningen bør gjøres gjennom å vurdere hvilke mål er nådd i forhold til det som var utgangspunktet for etableringen av et todelt regime, og det burde vært foretatt en analyse for å se om en annen forvaltningsmodell ville gitt bedre resultater og krevd mindre detaljstyring fra myndigheter / forvaltningsapparat.

Gjeldende målsetting for forvaltningen er at *«det skal være et forvaltningsregime som i størst mulig grad begrenser videre spredning av kongekrabbe i våre farvann og ved å ha en lavest mulig bestand utenfor kommersielt fangstområde»*. Videre at det *«i det østlige kvoteregulerte området hvor kongekrabben allerede er etablert, skal krabben forvaltes som en ressurs som bidrar til næringsaktivitet og sysselsetting»*.

Det skal også legges vekt på hensynet til naturmangfoldet og kongekrabbens effekt på økosystemet.

Etter at kongekrabben ble satt ut for 35 år siden, har det vært fremholdt at denne er en fremmed art, som mange mente burde beskattes så hardt at spredningsmulighetene ble minimale. I stedet valgte myndighetene å etablere en forvaltning som skulle bygge bestanden til en ressurs som kunne bidra til

næringsaktivitet og sysselsetting. Dette valget burde vært gjennomført kun dersom en hadde tilstrekkelig kunnskap om hva som førte til at bestanden ble så stor at det lot seg gjøre å forvalte den som en ressurs. Det er viktig å huske at det tok lang tid fra de første var satt ut, til det ble etablert et prøvefiske og deretter et kvoteregulert fiskeri.

Den kunnskap som nå legges til grunn for fortsatt forvaltning av kongekrabben, har mange likhetstrekk med det som var utgangspunkt for dagens forvaltning, mangel på kunnskap om viktige faktorer som medfører vekst og spredning.

Fiskerne rapporterer i dag, som de gjorde før det ble etablert et regulært fiske, om fangst av kongekrabbe. Dette blir ikke tatt på alvor av forskningsmiljøet som langt på vei viser til at desimeringsfisket fungerer for å holde bestanden nede. Før det ble etablert et ordinært fiskeri, ble det foreslått å ha et fritt fiske etter kongekrabbe, for å holde bestanden nede, og slik gi andre fiskeri bedre driftsmuligheter. Dette ble avvist som mulig løsning av myndighetene, som i stedet valgte etablering av et regionalt fiskeri etter kongekrabbe.

Dette ga svært mange fiskere som tradisjonelt hadde fisket i områdene øst for 26° Ø en ulempe, da de i utgangspunktet ikke automatisk kunne starte fiske på kongekrabbe, og tradisjonell fiskeri ga for liten avkastning. For de som ble tildelt kvote av kongekrabbe, ble dette økonomisk svært lønnsomt. Faktisk har det blitt så lønnsomt at myndighetene fant å kunne åpne for mange fler fartøy, både i lukket og åpen gruppe etter hvert.

Det er etablert en næringsaktivitet knyttet til kongekrabben, samtidig som det er stadig flere som finner det lønnsomt å drive fiskeri i åpen gruppe etter torsk, sei og hyse i kombinasjon med kongekrabbe.

Sett i dette perspektivet har forvaltningen lyktes med å nå målet om å bidra til næringsaktivitet. Men det er ikke like sikkert at dette alene kan sies ha bidratt til sysselsetting utover det som kunne vært skapt med en annen forvaltningsmodell for kongekrabbe.

De prosjekter som har vært gjennomført for å se på effekten av kongekrabben på bløtbunnsfauna, viser at det er endringer i faunasammensetningen. Om dette er positivt eller ikke for andre arter, og hva dette betyr for kongekrabben er ikke beskrevet.

En evaluering av forvaltningen burde vært foretatt også med denne kunnskapen i bunn.

Forvaltningen av kongekrabbe har i mange tilfeller vært justert ut fra antagelser og indikasjoner, fremfor å bruke kunnskap. Det er flere slike eksempler på at antagelser har medført store endringer i forvaltningen. Et slikt eksempel er flytting av nordlig grense for kvoteregulert områder, som ble flyttet ut fra antagelser om at det ble fisket i grenseområdet av fartøy som ikke hadde anledning til å drive direkte fiske. Regelendringen kom etter at det ble påbudt bruk av AIS, som nettopp kunne bidratt til å straffe de som fisket ulovlig. I stedet valgte man å flytte grensen mye lengre nord i forventning om at ulovlighetene skulle forsvinne.

Tilsvarende argumentasjon legges til grunn nå for reduksjon av bifangst. Det er *antagelser* om at det må være ulovligheter som fører til at store kvanta tas som bifangst i andre fiskeri. Dette i en tid hvor det har vært relativt store kvoter for mange fartøy av torsk, og fritt fiske etter hyse og sei. Dette betyr at grunnlaget for beregning av bifangst har vært til stede for et relativt høyt kvantum.

Det er også usikkert om den todelingen som er gjennomført i forvaltningen av kongekrabbe er den beste løsningen, all den tid det er heftet stor usikkerhet til utbredelse også vestover. Som tidligere nevnt er det fiskernes observasjoner at det er en spredning lengre vest enn det forskerne vil akseptere.

I høringsnotatet vises det til at et hardt fiske utenfor kvoteregulert område har hatt effekt på kongekrabben, i alle fall i landet kvantum. Hvor stor andel som er tatt vest for dagens område og hvor

mye som er tatt nord for dette område, framgår ikke av foreliggende materiale. Dette materialet bør kunne legges til grunn for å vise at det er mulig å holde bestanden nede gjennom fiskeri. Dette påpekes også ved at en er noe bekymret for den høye beskatningsgraden som dagens forvaltning medfører.

Dersom man derimot legger fiskernes erfaringer til grunn, er det naturgitte forhold som i mye større grad bestemmer vestlig utbredelse av kongekrabbe.

Fiskerne peker også på at en økt bestand av snøkrabbe kan ha betydning for utbredelse av kongekrabbe. I dag er det lite kunnskap om dette kan ha effekt, og i tilfelle hva som blir konsekvensen av økning i snøkrabbebestanden.

Norges Fiskarlag mener det foreliggende høringsnotatet gir lite grunnlag for å foreta en god evaluering av forvaltningen av kongekrabbe. Høringsnotatet viser at det har vært en forbedret næringsaktivitet som følge av kongekrabben, og at fartøyene kan ha fått en noe bedre økonomisk situasjon gjennom kongekrabbefisket i perioder hvor annet fiskeri var dårligere.

En forvaltning som omfatter hele kongekrabbens utbredelsesområde kunne kanskje ha vært vurdert som et alternativ til dagens todeling. Dette ville gi en annen og bedre forvaltning for de områder som ligger like ved dagens vestlige grense, og kanskje gitt fiskere som møter enkelte problem med kongekrabbe en kompensasjon for de ulemper de kan bli påført.

Norges Fiskarlag mener at dagens kunnskap omkring hvilke faktorer som gir økt utbredelse av kongekrabbe vestover (og eventuelt nordover) er svært mangelfulle, og av denne grunn burde dagens forvaltning av kongekrabbe vært evaluert med utgangspunkt i en samlet vurdering av dagens kunnskap om kongekrabbe.

Norges Fiskarlag vil be om at det blir foretatt en sammenfatning av gjeldende bestandsrelatert kunnskap om kongekrabbe og snøkrabbe, samt påviste økologiske effekter på bløtbunnsfauna. Denne kunnskapen bør så presenteres på en egnet måte, og danne kunnskap for en bredere evaluering av dagens todelte forvaltningsmodell for kongekrabbe. I denne bør også forhold knyttet til kvoter på hann-, hunn- og skadde kongekrabber, kvotefordeling og selve reguleringen av deltakelsen diskuteres.

En slik gjennomgang bør foretas før det konkluderes ut fra erfaringer basert på dagens forvaltningsmodeller.

Med hilsen
NORGES FISKARLAG

Jan Birger Jensen

Elling Rentsen

Kopi til: Medlemslaga
Fiskeri- og kystdepartementet
Landsstyret

Vedlegg: